

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 124/01-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2001 predbežne prerokoval návrh M. S., bytom K., zastúpeného advokátom JUDr. S. J., Advokátska kancelária, B., ktorým namietal porušenie svojich práv podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 390/2000, a takto

r o z h o d o l :

Návrh M. S. o d m i e t a ako podaný oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 20. novembra 2001 doručené podanie M. S., bytom K. (ďalej len „navrhovateľ“), ktorý prostredníctvom svojho právneho zástupcu namietal porušenie svojich práv zakotvených v čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 390/2000.

Navrhovateľ uviedol, že bol uznesením Okresného súdu v Trenčíne sp. zn. 4 T 390/00 z 25. júla 2001 vzatý do väzby podľa § 68 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodov podľa § 67 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku v trestnej veci proti jeho osobe pre podozrenie zo spáchania trestného činu nedovolenej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzora a obchodovania s nimi podľa § 187 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Obžalobu v uvedenej trestnej veci podala Okresná prokuratúra v Trenčíne na navrhovateľa 20. októbra 2000. Dňa 24. augusta 2001 podalo záujmové združenie „Ži a nechaj žiť“ so sídlom v Bratislave návrh na nahradenie väzby zárukou podľa § 73 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Právny zástupca navrhovateľa v podaní uviedol, že na zadnej strane návrhu na nahradenie väzby zárukou bol Okresnému súdu v Trenčíne predložený aj písomný sľub navrhovateľa v zmysle § 73 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, fotokópia uvedenej listiny predložená ako dôkazný prostriedok ústavnému súdu však spomenutý sľub navrhovateľa neobsahovala.

Podľa navrhovateľa sudca Okresného súdu v Trenčíne o spomínaných návrhoch na nahradenie väzby vôbec nerozhodoval, ignoroval ich a namiesto toho vytýčil termín pojednávania na deň 21. septembra 2001, na ktorom bol navrhovateľ uznaný vinným zo spáchania vyššie uvedeného trestného činu, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov s podmieňeným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu dvoch rokov. Až po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku sudca Okresného súdu v Trenčíne vyhlásil uznesenie, ktorým bol navrhovateľ podľa § 72 ods. 1 a 2 Trestného poriadku prepustený z väzby na slobodu.

Proti takémuto postupu Okresného súdu v Trenčíne právny zástupca navrhovateľa namietal, že čl. 17 ods. 2 ústavy obsahuje, pokiaľ ide o väzbu, také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu, právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná, a právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po nevyhnutnú, resp. primeranú

dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť v zákonom určených prípadoch podmienené zárukou.

Na základe vyššie uvedenej argumentácie s poukazom na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 7/00 vyjadril názor, že postupom Okresného súdu v Trenčíne boli porušené základné práva navrhovateľa. Podľa názoru právneho zástupcu navrhovateľa Okresný súd v Trenčíne nemal dôvod odkladať rozhodovanie o návrhoch na nahradenie väzby obžalovaného (navrhovateľa) ponúknutou zárukou záujmového združenia, resp. písomným sľubom navrhovateľa až na termín vytýčeného hlavného pojednávania. Sudcovi Okresného súdu v Trenčíne nebránila žiadna prekážka, aby o návrhoch neodkladne rozhodol. Tým, že tak neurobil, bola osobná sloboda navrhovateľa obmedzovaná viac ako po nevyhnutnú dobu a jeho základné práva tak boli porušené.

II.

Podanie navrhovateľa ústavný súd posúdil ako návrh na začatie konania pre porušenie základných práv podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde (ďalej len „návrh“), t. j. konania, na ktoré je v období od 1. júla 2001 do 31. decembra 2001 daná právomoc ústavného súdu podľa čl. 124 v spojení s čl. 1 ústavy, a to v záujme poskytovania ochrany ústavnosti vrátane ochrany ústavou garantovaných základných práv a slobôd právnických a fyzických osôb.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nie je ústavný súd príslušný, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z návrhu navrhovateľa a z dôkazov, ktoré boli ústavnému súdu predložené, je zrejmé, že väzba navrhovateľa trvala do 21. septembra 2001.

Navrhovateľ sa však ochrany svojich základných práv a slobôd na ústavnom súde domáhal až 20. novembra 2001.

Podľa judikatúry ústavného súdu v konaní o návrhu pre porušenie základných práv a slobôd fyzických alebo právnických osôb (pôvodne o podnete podľa čl. 130 ods. 3 ústavy v znení platnom a účinnom do 1. júla 2001) môže ústavný súd iba konštatovať porušenie základných práv a slobôd, čiže nemôže bezprostredne zasiahnuť do právnych pomerov. K tomu je potrebné konanie iných orgánov verejnej moci.

Konanie o návrhu pre porušenie základných práv a slobôd fyzických alebo právnických osôb je preto dôvodné len v prípadoch a v čase, keď po rozhodnutí ústavného súdu môžu nasledovať zmeny právnych pomerov, ktoré boli založené na základe predchádzajúceho konania štátnych orgánov (súdov) v intenciách daných právnym poriadkom Slovenskej republiky (mutatis mutandis III. ÚS 33/00, III. ÚS 80/01).

Prípadné rozhodnutie ústavného súdu o porušení práv navrhovateľa postupom Okresného súdu v Trenčíne by v danom prípade už nemohlo mať žiadne právne relevantné dôsledky spočívajúce v zmene právnych pomerov vo vzťahu k obmedzeniu osobnej slobody navrhovateľa ani dôsledky spočívajúce v zmene postupu Okresného súdu v Trenčíne v uvedenej veci.

Keďže v tomto smere neexistuje právna možnosť, že po prípadnom konštatovaní porušenia základných práv a slobôd bude nasledovať aspoň čiastočná náprava, a teda ide o zánik reálneho právneho záujmu navrhovateľa na náprave,

pokladá ústavný súd návrh za podaný oneskorene, hoci pre jeho podanie (obdobne ako pre podanie podnetu) nie je stanovená zákonná lehota (mutatis mutandis III. ÚS 33/00).

Z vyššie uvedeného dôvodu ústavný súd návrh podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2001